

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PAPENOVA VLADA NA DELU

Prva zasilna uredba nove nemške vlade je izzvala silno ogorčenje v vsej Nemčiji

Berlin, 15. junija. Najnovejša zasilna uredba, prva, ki jo je izdala Papenova vlada, je izzvala v vsej Nemčiji val ogorčenja. Ob padcu Brüningovega kabineta se je zadrževalo, da je moral Brüning podati ostavko, ker je predsednik republike Hindenburg odklonil podpis zasilne uredbe, s katero je nameraval Brüning deloma znižati razne socialne davke, zlasti podporo za brezposelne, deloma pa povzročiti nekatere davke, da bi na ta način pokrili primanjkljaj v državnem proračunu, ki znaša okrog 400 milijonov mark. Papenova vlada je šla še mnogo dalje in je ne samo naložila nemškemu davkoplačevalcu še mnogo težja bremena kakor pa jih je predvideval Brüning, marveč je obenem tudi občutno znižala socialne davke. Dočim pa je hotel Brüning obdavčiti dobičke velepodjetij, je Papenova vlada prevelila vse nove davke na nameščence in sploh na nižje sloje ter uvedla poseben davek za zaposlitev in nov davek na sol.

Ze večeraj je prejel predsednik Hindenburg nesteto brzoglavih protestov, zlasti s strani vojnih invalidov, katerim se bodo invalidnim ponovno znižale skrobo za 20 odstotkov. Prav tako vlada delo veliko nezadovoljstvo med državnim uradnim, kateremu je bil naložen prav občuten davek, poleg tega pa mu grozi še redukcija plač. Celo v vrstah narodnih socialistov, ki so sicer glavni in edini podporniki Papenovega režima, vlada nezadovoljstvo s temi ukrepi vlade, ker se boje, da bi taka politika mogla odvrtiti mase od Hitlerja, od katerega so pričakovali izpolnitev obljub, ki jih je dal na svojih shodih. Levičarski listi celo naglašajo, da bo kaj kmalu prišlo iztizenjenje ter da bi bilo le zeleti, da bi Hitler sam stopil v vlado in prevzel vso odgovornost. Dočim si je Brüningova vlada prizadevala pravico razdeliti davčna bremena, je Papenova vlada že s svojimi prvimi ukrepi dokumentirala svojo reakcionarnost in pokazala, da hoče demonstrirati socialno zakonodajo, ki je bila v teku dolgih let zgrajena s tolikimi napori in žrtvami, samo da bi ustregla nemškemu baronom in veleposesnikom.

Napovedana zasilna uredba, s katero namerava vlada ukiniti prepoved hitlerjevskih napadalnih oddelkov in nošnje uniform, se ni izšla. Zatrjuje se, da je to pripisovati predvsem protestu južno nemških dežel, ki so zahtevale, da se to vprašanje prepusti v rešitev deželnim vladam. Zatrjuje pa se, da je ukinitve te prepovedi že gotova stvar, ker se je Papen obvezal napram Hitlerju, da bo takoj vzpostavil popolno svobodo hitlerjevskih organizacij. Značilno za razmere v Nemčiji je dejstvo, da zahtevajo hitlerjevci še bolj desno-radikalni kurz proti vsem strankam, ki so napram sedanjemu režimu v opoziciji. Hitlerjevci listi odkrito zahtevajo, naj se takoj razpuste socialno demokratska, demokratska in centumaska stranka.

Iz vladnih krogov se tudi doznavajo, da pripravljajo vlada novo zasilno uredbu, s katero se bo še bolj utisnila tiskovna svoboda. Listi, ki bodo pisali proti interesom države, to se pravi proti sedanjim desničarskim vladim, bodo proglašeni za škodljivce države ter takoj ustavljeni.

Bivši minister Brüningove vlade dr. Stegerwald je sročil na zborovanju centum v Offenbachu kritiziral delo Papenove vlade in naglasil, da noben trezen Nemec ne more razumeti, kaj prav za prav nameravata Papen in Hindenburg, da pa je vsakomur jasno, da bo vlada s takim delom izzvala v najkrajšem času tako zmešnjavo, da bo palnila Nemčijo v nedozledno nesrečo.

Berlin, 15. junija. Vsi današnji listi dajejo izraza svojemu presenečenju nad novo zasilno uredbu. Celo vladi naklonjeni »Börsenkurier« piše, da mora vso javnost globoko pretehtati nova težka žrtve, ki jo je naložila vlada nemškemu narodu. Kljub temu pa še vedno ni gotovo, da je s tem zasigurano ravnotežje državnega proračuna. Nemško gospodarstvo bo le težko preneslo te nove žrtve in lahko se zgodi, da bo že jutri položaj tako izpremenjen, da bo finančni minister zaman čakal na denar. ki naj bi ga vrgli novi davki. Levičarski listi najostreje kritizirajo novo uredbu. »Vorwärts« piše, da jo je nemški narod

sprejel s krikom presenečenja in ogorčenja. Komunistični listi objavljajo uredbu pod naslovom »Hitlerjeva država — država bede«. »Zasilna uredba proti invalidom, vdovam, sirotam in

vojnim žrtvam« in slično. Vsi listi pa dvomijo, da bi vlada dosegla zaželeni uspeh, tem manj, ker je prevahila vse breme na socialno šibke sloje, dočim je kapitalno krepkejša pustila na strani.

Hitler — plačanec Rima

Zanimiv proces v Münchenu — Zaradi dokazanih trditve obsojen na 3 leta zopora

München, 15. junija. Proces proti pisatelju Abelu Wernerju, ki ga je tožil Hitler zaradi razžaljenja časti, je vzbudil v tisku mnogo prahu. Werner je namreč očital Hitlerju, da je prodal Južno Tirolsko fašistom ter da je zato dobival vsa zadnja leta iz Rima velike finančne podpore. Werner je bil svojočasno desna roka Hitlerja ter je dobro poučen o vseh njegovih »akcijah«. Sodišče ni dopustilo predloženih dokazov in je Wernerja obsodilo na tri leta zopora. Listi pa objavljajo sedaj podrobnosti o izjavah, ki jih je svojočasno dal Hitler italijanskim novinarjem. Tako piše »Tiroler Anzeiger«:

Pri procesu proti književniku Wernerju Abelu je Hitler izjavil na sodišču, da ni leta 1923 govoril niti z enim Italijanom. Toda ta njegova trditev ni točna, ker je Hitler dal 16. oktobra 1923 dopisniku rimskega lista »Corriere Italiano« intervju, v

katerem se je osebno odrekel Južni Tirolski. Vsebinsko tega intervjuja je prinesla tudi »Neue Freie Presse« dne 16. oktobra 1923. Najvažnejši pasus v tej Hitlerjevi izjavi je tole:

»Tu se odkrito borim, da ljudem dokažem, da Južna Tirolska ne sme biti v nobenem primeru predmet razpravljanja med Italijo in Nemčijo. V tem vprašanju se ne dam vplivati od avstrijskega tiska proti Italiji. Vprašanje Južne Tirolske ni niti od daleč tako važno kakor vprašanje Alzacije-Lorene in Gornje Slezije. Kot nacionalni socialist se lahko popolnoma postavim na stališče Italijanov in razumem celo njihove pretenzije za zavarovanje meja.«

List dodaja, da vzbuja pozornost datum 16. oktobra 1923, ker je bilo dan prej izvršeno izplačilo 10.000 italijanskih lir s strani Miloratijskega Hitlerja...

Pred lausansko konferenco

Pogoji za novo nemško posojilo — Po mnenju italijanskega tiska bi bilo treba Ameriko postaviti pred izvršeno dejstvo

London, 15. junija. AA. Britanski listi so zavzeli zelo rezervirano stališče nasproti mednarodnim razgovorom, ki se vrše kot preliminarji k lausanski konferenci. Vendar nekateri listi poudarjajo potrebo sklenitve končnega sporazuma v vprašanih, pri katerih so zainteresirane velesile, ter pravijo, da bi lausanska konferenca brez takega sporazuma doživela fiasco. Listi naglašajo, da bi Francija in Anglija bili pripravljeni dovoliti Nemčiji posojilo, za primer da se repacije ali črta ali pa odlože za nedoločen čas. Francija in Anglija, pravijo listi, bi kot jamstvo za to posojilo zahtevali dohodke nemških državnih železnic, vračanje posojila bi se pa začelo šele čez 20 let.

Rim, 15. junija. AA. List »Stampa« se ukvarja s problemi, ki jih bo rešavala lausanska konferenca, in tako-le precizira svoje stališče:

Vsi so si edini v tem, da se ne dajo več izjaviti določila Youngovega načrta. Vsi, celo Francija, ki je v tem vprašanju dokaj rezervirana, priznavajo, da je skrajni čas, da se vprašanje Youngovega načrta definitivno uredi. Toda vprašanje reparacij je v tesnih zvezah z vprašanjem vojnih dolgov. USA ne bo zastopana na lausanski konferenci in zato se postavlja vprašanje, ali bodo evropske države imele dovolj poguma, da postavijo Ameriške Zedinjene države pred dovršeno dejstvo.

Predlog senatnega odbora glede ureditve stanovanjskega vprašanja

Manjšinsko poročilo senatnega odbora predlaga pooblastilo za ministrstva socialne politike, da v dveh mesecih uredi vprašanje previsokih najemnin za stanovanja in lokale

Beograd, 15. junija. Danes dopoldne je imel sejo klub senatorjev. Razpravljali so o poročilu odbora, ki je proučil zakon o pobijanju draginje. Odbor je predložil večinsko in manjšinsko poročilo. Večinsko poročilo se nanaša na zakon o pobijanju draginje, ki ga je odbor predelal v zakon o pobijanju brezvestne spekulacije, naglašajoč, da bi mogel zakonski načrt v svoji prvotni sestavi kvarno vplivati na razvoj notranje trgovine. V dopolnitev tega poročila večine je manjšina predložila še dodatno poročilo, v katerem poudarja neobhodno

potrebo, da se v tem zakonu upošteva tudi vprašanje najemnin za lokale in stanovanja, ker baš visoke najemnine silno podražujejo življenje. Odbor predlaga, naj se pooblasti minister socialne politike, da v roku dveh mesecev izda uredbu z zakonsko močjo, ki naj regulira vprašanje najemnin. O tem predlogu se je razvila v klubu obširna debata. Predlog je bil simpatično sprejet. Glavna razprava o tem se bo vršila na današnjih plenarnih seji senata, ki se bo vršila popoldne ob 5.

Silna vročina v Indiji

Bombay, 15. junija. V vsej Indiji je zavladovala strahovita vročina. V mnogih krajih primanjkuje vode ter umirajo ljudje od žeje in vročine. Tudi mnogo živine je poginilo. Vse šole so zaprte in gospodarsko življenje je podnevi popolnoma v zastoju. Tovarne delajo samo v večernih in nočnih urah. V Bombayu je samo večeraj umrlo 96 ljudi na sončarici.

Obletnica smrti Stambolij-skega

Sofija, 15. junija. AA. Včeraj, na dan devetletnice umora Aleksandra Stambolij-skega se je ob 9. zjutraj vršila zadušnica Stambolij-skemu na kraju, kjer so ga ubili v njegovem rojstnem kraju Slavovici. Iz Sofije so se udeležili zadušnice zemljoradniški ministri in vsa zemljoradniška parlamentarna skupina.

Konferenca srednjeevropskega železarskega kartela

Dunaj, 15. junija. Včeraj so se pričele tukaj razprave srednjeevropskega železarskega kartela. Jugoslovenska delegacija je zahtevala povišanje svojega dosedanjega deleža, ki znaša 4000 vagonov, enako stališče pa je zavzela tudi Češkoslovaška. Obe državi povdarjata, da lahko krijeta mnogo večji del svoje potrebe kakor pa jim to priznava dosedanja razdelitev kontingenta srednjeevropskega kartela.

Atentati brez konca in kraja

Sofija, 15. junija. AA. List »Izgreva« piše o večerajšnjem atentatu na občinske odbornike narodnega bloka v Nevrokopu in pravi, da ni za nikogar skrivnost, da je ta napad samo epizoda v boju proti odbornikom, ki so izvoljeni na listi napadnega odbornika Stefana Bakalčeva.

Tržni dnevi so izgubili pomen

Tržni dan se na živilskem trgu ne pozna več mnogo — Na živilskem sejmu je čedalje bolj žalostno

Ljubljana, 15. junija.

Nekdaj je bila v Ljubljani največja senzacija tržni dan, ko so kmetje razstigli Ljubljano ter so kravice zbudile Ljubljancane iz sladkega spanja. Zdaj pa nismo več zadovoljni s takimi senzacijami, saj smo se razvabili na velesejmu.

Tudi na živilskem trgu se ne pozna več mnogo tržni dan. Živil sloer pripeljejo nekoliko več kot druge dni, vendar ni več kupev. Včasih so se gospodinjke dobro zalagale z živili ob tržnih dneh, zdaj jim je pa vseeno, najsi je petek ali svetek. Pač pa pričakujejo ob tržnih dnevih, da bo vse ceneje in boljše. Izbiira je velika, zato so gospodinjke na tržni dan najbolj prizadete, ker morajo pregledati vse blago ter ga precentiti. Utrujene se vračajo v poznih dopoldanskih urah s trga, se ustavljajo na vseh cestnih križiščih in tarnajo nad slabimi časi.

Davi je bil živilski trg dobro založen, vendar je pa bilo zasedeno le pol prostora. Nastopila je sezona gob, črešnj in jagod. Tega blaga je skoraj več kot salate. Toda gobe niso všeč gospodinjкам, češ da so že črvice, jagode in črešnje se jim pa zde predrage. Kljub temu pa seveda vse pretipajo in pregledajo. Merica gob stane 5 Din, kg pa 10 Din, a jih nihče ne prodaja po kg, ker merica gob tehta le kakšnega četrtilogram. Rdeče jagode prodajajo po litru za 8 Din, pa tudi črešnje prodajajo najraje po litru, tako da je navadno ista cena za liter in kg, čeprav tehta liter črešnje le okrog pol kilograma. Gospodinjke so se danes pritoževale, da ni bilo uradno določenih cen za črešnje, ki so jih prodajale kmetice še precej poceni po 4—5 Din kg. Prizadete so bile pa kupovalke, ki so kupile črešnje po litru za isto ceno. Zelenjave je bilo mnogo kot vedno, največ domače salate. Dovolj je pa še tudi stročjega fižola, kg po 12 Din. Ključgram graha je po 4 Din, isto ceno ima novi krompir. Tudi starega je še dovolj po 1.50 Din. Posebno mnogo je jajc, ki jih v Ljubljani kupujemo navadno le o velikih noči. Zelo so se pocenila, odkar je toplo, za 10 Din jih lahko dobíš že 18 komadov. Goveje meso se ne poceni več, čeprav na-

stopa vročina in sezona, v kateri se Ljubljancani radi postijo ter delajo stufševalne kure.

Ker je današnja sreda druga v mesecu, je bil tudi živilski sejem pri klavnicah. Čedalje bolj je na teh sejmih žalostno, se kmetje so postali skoraj zaspani, odkar jih več nihče ne opazi, ko ponujajo svojo živnicio, da bi izkupili vsaj nekaj dinarčkov, ki jih tako kravro potrebujejo. Vendar je pa bido danes še precej zanimanja za pujske, ki so jih prodajali par po 350 do 400 Din. Kupci niso mnogo barantali, kmetje so radi popuščali sami, samo da je bilo kaj kupčije.

— Tega bi kupila, pa ima uši! je dejala ženica iz predmestja.

— Nič se ne bojte, mati, takšen je vsaj zdrav, ki ima uši.

Volkov je bilo precej na izbiri, kupčije pa malo. Pitane vole so ponujali po 4 do 5 Din kg žive vage. Zanje so se zanimali seveda samo mesarji, ki so zdaj veliki gospodje, ker kmet ne more prodati živine. Za 2000 Din lahko kupiš še lepogo vola, vprezna živina je pa seveda precej cenejša. Ker se kupci tako redki, jih tudi kmetje ne iščejo tako zlepa. Vsek ima po tucat mesečarjev, ki obkolijo dragocenega kupca od vseh strani, tako da sploh ne vidi živali. Barantanje je takšno, da se plašijo že flegmatični voli. Preden je kakšna žival prodana, ji skoraj izpušijo vso kri in natočijo rep za pol metra.

Najmanj zanimanja je bilo za krava, ki so strahovito mukele, najbrž od samega dolgega časa. Kmetje, ki so si jih ogledovali, seveda brez namena, da bi jih kupili, so se pogovarjali, da uboge kravice tšiš mlekca. Najlepšo kravo zdaj še lahko kupiš za 2000 Din, za vprego so jih pa prodajali po 1500 Din.

Prav tako je vladalo mrtvilo na konjskem sejmu, živine ni bilo mnogo in sploh se ni skoraj nihče brigal zanjo. Tudi konji so izgubili ceno, saj zdaj že lahko dobíš konja po isti ceni kot kravo, od 2000 Din naprej.

Živilski sejmji so izgubili skoraj ves pomen, saj jih obiskujejo le prodajalci — brez kupcev.

Diplomski izpiti na TSŠ

Ljubljana, 15. junija.

Diplomski izpiti na Tehniški srednji šoli v Ljubljani so se pod predsedstvom univ. prof. ing. M. Osane kot odposlanca ministra trgovine in industrije vršili od 30. maja do 6. junija (pismeno) in od 8. do 14. junija (ustmeno). Od učencev četrtih letnikov niso bili pripuščeni na strojnem odseku 1, na elektrotehničnem odseku 3, na geometričnem odseku 7, na arhitektonsko-građenem odseku pa je opravljal izpit tudi en bivši učenec, ki je bil lansko leto odklonjen. Diplomski izpit so opravili:

na arhitektonsko-građenem odseku 2 z odličnim uspehom, 1 s prav dobrim uspehom, 8 z dobrim uspehom in 1 z zadostnim uspehom učenci Čuk Danijel, Gantar Josip, Humek Ljubomir, Kožuh Janez, Kukovec Veloslav, Levstik Slavko, Sršen Nikolaj, Šeme Vladimir, Schlamberger Valentin, Trtnik Ivan, Valenčič Demeter, Vidic Erik;

na strojnem odseku 3 s prav dobrim uspehom, 7 z dobrim uspehom in 2 z zadostnim uspehom učenci Bahar Ivan, Flere Miran, Jerčin Karel, Kornitzer Napoleon, Kovarčič Franc, Krpan Edvard, Mreschar Ivan, Perdan Alojzij, Rajh Miroslav, Remiš Ivan, Terseglav Vasilij, Zadnikar Radoslav;

na elektrotehničnem odseku 4 z odličnim uspehom, 2 s prav dobrim uspehom, 5 z dobrim uspehom, 5 z zadostnim uspehom učenci Černe Anton, Dolhar Stefan, Fava Smiljan, Gorjup Bogomir, Homovec Bogomil, Legat Uroš, Maček Edvard, Pengv Marjan, Rabič Adolf, Rozman Bogomir, Stani Branko, Tičar Aleš, Tominc Vladimir, Vertačnik Maks, Zirovnik Janez, Živič Milen;

na geometričnem odseku (teoretični del) učenci Barbič Josip, Breskvar Janez, Cetinski Leopold, Elerski Jožef, Gams Alfonz, Gatnik Maks, Jaklič Karel, Kenda Boris, Klarič Matija, Kožuh Boris, Krša Ivan Lahmar Vladimir, Lavrenčič Vladislav, Lazorko Boris, Maver Aleksander, Pelc Zvonimir, Polovšek Franc, Prohinar Adolf, Rasinger Emil, Ravbar Rudolf, Supančič Janko, Tavčar Vladimir, Umek Josip,

Zadnik Ljuba, Zilič Jože, Žitnik Hugon, Zupančič Ludvik.

Na geometričnem odseku se bo končni uspeh utrdil šele po opravljenih teoretičnih delih začetkom avgusta.

Pri diplomskih izpitihi je bilo odklonjenih: na arhitektonsko-građenem odseku 1 za leto dni; na strojnem odseku 7 za tri mesece in 3 za šest mesecev; na elektrotehničnem odseku 1 za tri mesece in 1 za 6 mesecev; na geometričnem odseku 2 za tri mesece, 1 za 6 mesecev in 1 za leto dni.

Obsodba v procesu zaradi malverzacij

Ljubljana, 15. junija.

Posvetovanje senata je trajalo od 8.30 do 12.20, nakar je predsednik senata dr. Kralj razglasil naslednjo sodbo:

Fran Gajšek je kriv in se obsodi na pet let ročnice, izgubo častnih državljan-skih pravic ter denarno kaznen v iznosu 5820 Din, v primeru neizpolnitosti na nadaljnih 97 dni zopora.

Adolf Vran je kriv in se obsodi na dve leti strogega zopora, izgubo častnih državljan-skih pravic za isto dobo, in denarno kaznen 2820 Din, v primeru neizpolnitosti na nadaljnjih 47 dni zopora.

Skupno morata povrniti škodo Ljubljanski kreditni banki v znesku 64.342 Din, Gajšek sam pa 1.006.062 Din. Oba plačata skupne stroške kazenskega postopanja.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2276.47 — 2287.88, Berlin 1829.57—1840.37, Bruselj 784.06 do 787.99, Curih 1097.35 — 1102.85, London 205.68 — 207.28, New York ček 5610.18 do 5638.39, Pariz 221.38—222.45, Praga 168.89 do 167.75, Trst 288.40—290.80.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih: Beogra 9.05, Pariz 20.1725, London 18.80, New York 513.25, Bruselj 71.25, Milan 26.30, Madrid 42.30, Amsterdam 207.45, Berlin 11.325, Sofija 3.72, Praga 15.21, Varšava 57.50, Bukarešta 3.06.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pravoslavna cerkev v Ljubljani

Posvečena bo slovanskima blagovestnikoma in spominu
kralja Petra

Ljubljana, 15. junija.

Takoj po osvoboditvi se je pokazala potreba, da dobi Ljubljana pravoslavno cerkev. Število pravoslavnih vernikov je stalno narasčalo, v pravoslavje je prestopilo tudi mnogo Slovencev in vojaštvo v Ljubljani je večinoma pravoslavne vere, mnogo je pa tudi pri nas uradništva iz južnih krajev; ti številni pravoslavni verniki so bili brez središča, ki bi jih združevalo v duhovno enoto in ki bi bilo viden odraz pravoslavja, sile tiste vere, ki je vodila jugoslovanski narod do osvoboditve in združenja.

Pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani si je nadelala težko nalogo, da zgradi dostojno, reprezentativno cerkev, ki bo posvečena blagovestnikoma Cirilu in Metodu in spominu kralja Petra Osvoboditelja. V ministrstvu za gradbe je napravil načrt arh. N. Kormović in ministrstvo je odobrilo proračun, ki znaša 1.700.000 Din. Treba je bilo torej zbrati sredstva. Vse razumevanje je pokazala mestna občina, ki je odstopila za cerkev stavbišče v Trubarjevem parku.

Srbska pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani je letos končala svojo organizacijo po novem cerkvenem zakonu, ki je izšel lani 16. novembra; 22. maja je bil izvoljen cerkveno-občinski svet, ki se je 2. t. m. konstituiral.

Ker se je že zbralo toliko sredstev, da lahko spravijo cerkev pod streho — okrog milijon dinarjev — poleg tega se pa cerkveno-občinski svet zaveda, da z gradnjo cerkve lahko tudi omili brezposelnost, se je 5. t. m. odločil začeti takoj gradnjo. V nedeljo bo patrijarh Varnava posvetil novo pravoslavno cerkev v Celju, zato je lepa prilika, da se na poti ustavi v Ljubljani, da blagoslovi temeljni kamen ljubljanske pravoslavne cerkvi.

Zaradi tega morajo zelo hiteti s pripravljalnimi deli. Ker bo svečanost zelo pomembna, se je udeležijo tudi zastopniki vlade, ministri, prisostvovali bodo tudi pravoslavni škofje, zagrebški in novosadski; gostje niso še prijavljeni.

Blagoslovitev cerkve v Celju bo v nedeljo, patrijarh Varnava pa prispe v Ljubljano v ponedeljek ob 8.05. Po sprejemu na kolodvoru pojde v pravoslavno kapelo, blagoslovitev temelja pa bo ob 11.

Za udeležence svečanosti v Celju in Ljubljani je dovoljena četrtinska vožnja iz vseh krajev države. Legitimacije izdaja ljubljanski parohijski urad.

Gradbena dela bodo kmalu razpisana, ko bo položeno temelni in lepa zgradba bo že letos pod streho, kar bodo nedvomno pozdravili tudi katoličani, kot se vesele pravoslavni gradnje katoliške katedrale v Beogradu.

Barakarji res nimajo sreče

Barake na Kodeljevem morajo pasti, ker je zemljišče potrebno za odlaganje materiala iz Ljubljane

Ljubljana, 15. junija.

Ljubljanska okolica je tako idilična, da se tudi v tem pogledu ne more nihče kosati z nami. Toda samo najbližja okolica, ki je poleg tega že tako pozabljena, njena idiličnost pa skrta — da smo res lahko presrečni. Kajti, če bi ne znali tako moistrojsko prezirati tistih naselbin, ki so zrasle brez stavbnih odlogov in dovoljenj, bi nam najbrž precej upadla samozavest ter bi skopnel ponos, ki nam širi prsa, ko se navdušujemo nad veleumestnim napredkom. No, morda bi se pa vseeno kdo navdušil nad barakarsko republiko na Kodeljevem, kajti Ljubljana ni toliko prizadeta, ker spada ta naselbina pod dobrunjsko občino.

Na Kodeljevem je še valovit teren tu in tam, ker še ni splaniran; ko se kopali Gruberjev prekop, so baje odlagali na Kodeljevem izkopano zemljo ter naredili umetne dolinice in gričke. Posebno razvnan je svet, kjer so se usidrali barakarji. Posesnik (Codelli) jim je baje dovolil naseliti se — nekateri so tudi kupili parcele — pod pogojem, da ne bodo zahtevali odškodnine ter se umaknili brez vseh ceremonij, ko bodo potrebovali ta zemljišča za odlaganje ljubljanskega izkopa. Barakarji so seveda pristali, saj noben barakar ne misli, da bo moral stanovati na vse večne čase v baraki — in preden bodo zopet regulirali Ljubljano, se lahko vsi preselimo v palače... Tako so se pač tolažili.

In žalosten, razkopan svet je postal pribežališče onih, ki ne morejo živeti v veleumestju, ki ne zmorejo najemnin niti za kletna stanovanja v plesnivih, razpadajočih hišah. Naselbina je bila od leta do leta pestrejša; čudna gnezda si spletajo takšni

brezdomci — kot da so vrženi na otok po brodomolu. Kakor veš in znaš — in kar imaš, iz smeti je treba izbirati pločevino in lepenko, kose desk nositi iz vseh koncev in krajev, stikati za žebliji, prositi za to in ono, marsikaj kupiti — ukrasti pa seveda ne smeš ničesar. Počasi se ustanavlja takšen dom. Mnogo noči moraš — hočeš nočeš — šteti zvezde nad seboj ali pa se skrivati pod razcefrano lepenko in dežnikom pred naravno prho. Ko pa ima barakar končno »dom«, mu je prirastel že tako k srcu, da je že skoraj povsem pozabil, da ljudje stanujejo tudi v trdno in moderno zidanih hišah.

Nič več ne mislijo, da bi se selili, da so ta borna zavetišča pred vremenskimi nepravilnostmi le njihova začasna stanovanja. Slehernega žeblija in vsakega posameznega kosa lepenke se drži znoj, vsa baraka je živa zgodovina tihega trpljenja, skrbi ter boja za pravico, da sme tudi takšen človek živeti pod borno streho.

Vse to je pa postranskega pomena, ko so barake napoti. Treba je splanirati svet; teren je tu naravnost idealen za odlaganje materiala. Barake morajo pasti. Ostale bodo baje samo 3, v katerih bodo pa stanovali delavci, ki so zaposleni pri regulaciji Ljubljane.

Nekaj barak je že padlo. Nekateri barakarji so baje dobili stanovanja, drugi so pa nekoliko prestavili kolibe. Mnogi ne vedo, kaj naj počno, kajti barakarji si ne more naložiti barake na hrbet in je prenesti kot polž svojo hiško. In komu se naj pritožijo in koga naj prosijo pomoči?

Morda se bo kdo kvečjemu nasmehnil, češ, res, smola, toda, kaj me briga!

V domovino dr. Tavčarja in Ivana Cankarja

Zanimiv izlet, ki ga priredi v nedeljo ekskurzijski odsek JUU

Ljubljana, 15. junija.

»Spoznavaj svojo domovino, da jo vzljubiš še bolj!« — tako je menda dejal sam prvak naših pisateljev — geografov in historikov Valvasor. Tega načela pa so se oprijeli tudi naši učitelji ter so si ustanovili potovalno pisarno, ekskurzijski odsek, v okviru stanovske organizacije JUU. Na svoji zadnji seji je odsek, ki mu predseduje litjski učitelj g. Jože Župancič, projektiral več izletov za velike počitnice, prvi družabnopoučni izlet pa se bo vršil v nedeljo 19. t. m. iz Ljubljane po Sorskem polju v Skofjo Loko, skozni Poljansko dolino na Visoko, skozni Gorenjo vas — Žiri — Logatec na Vrhniko in nazaj v Ljubljano.

Izletniki se odpeljejo ob 8. zjutraj iz pred Figovca v Ljubljani. Prijave sprejema tajništvo JUU v Ljubljani, Franciškanska ulica (poslepje Učiteljske tiskarne, I. nadstropje, sprednji trakt).

Stroški za izlet (vožnja in skupno kosilo v restavraciji pri g. Šorliju v Gorenji vasi v Poljanski dolini) znašajo 55 Din. Prijave učiteljev (ic), po njih vpeljanih gostov in ostalih udeležencev se sprejemajo do jutri. S prijavo je treba vplačati polovico zneska. Kasnejše prijave, tudi tiste pred odhodom avtobusov, se bodo sprejemale le v toliko, kolikor bo še prostora.

Izlet bo zelo zanimiv, saj vodi pot skozi najlepše kraje naše banovine. Za Medvodami se razprostira lepo Sorsko polje. Skofja Loka je v zadnjih letih močno napredovala. Pravkar dovršujejo moderno šolo, pod Kamnitnikom so zrasle iz tal nove likne naselbine, največji kompleks pa zavzema vojašnica planinskega polka. Sicer pa nudi Skofja Loka še mnogo drugih zanimivosti. Skofja Loka in ves kraj do konca Poljanske doline je pozorišče dr. Tavčarjevih prigod in njegove Visoke kronike.

Izletniki se poklonijo na Visoki veliki našemu pisatelju na njegovem domu pri mavceh, kamor poklopi šopek

cvetja. Potem si ogledajo bogat in zanimiv visoki muzej v graščini dvorne dame g. Franje Tavčarjeve. Po ogledu zanimivosti v Poljanah, rojstnem kraju slikarjev Šubicov, bo v Gorenji vasi skupno kosilo ter event. kopanje v prijetni Poljanci.

Izletniki bodo nadaljevali pot mimo Trebiže in Fužin, koder imajo žirovci elektrarno, v Žiri. Kratek odmor v Žirih bodo porabili za ogled obmejnih karavaj; kraj leži namreč tik italijanske meje. Preko romantičnih Rovt in skozi Logatec se pripelejo v popoldanskih urah na Vrhniko. Skupina, ki bo hotela v bližnji, idilični Močnik k izviru Ljubljance, si bo ogledala še kraje, ki jih poznamo iz spisov Ivana Cankarja. Izletniki položijo cvetje na spomenik slavnega vrhnjskega rojaka ter si ogledajo njegovo rojstno hišo na Klancu.

Za pot do doma v Ljubljano se bodo okrepčali pred odhodom z Vrhnike na vrtno gostilno pri »Lovcu«.

Vodstvo izleta je poskrbelo, da bo po potrebi na razpolago več avtobusov. Seveda pa se bodo upoštevale le prijave po vrstnem redu. Udeležba je omogočena tudi gostom izven Ljubljane, ker odhaja avtobus izpred kavarn »Evroper« šele ob 8. po prihodu jutranjih vlakov v Ljubljano. Ob res malenkostnih izdatkih si izletniki ogledajo lep del naše domovine in kraje, ki jih srečavamo na vsakem koraku, tako v dr. Tavčarjevih kakor tudi v Cankarjevih delih.

Marijiv učenec

— Kako se kaj učiš, Mihec? Kateri si v razredu?

— Prvi — takoj od vrat.

Radovedna.

— Včeraj sem se vrnil iz Italije, go-spa baronica. To je res čudovita dežela.

— Ali je res, da je ta dežela podobna čevlju?

Zadnja pot R. Kollmanna

Včeraj popoldne se je Ljubljana poslo-vila od enega svojih največjih dobrotnikov. S pokojnim Robertom Kollmannom je legel v grob človek-idealist, ki je s svojo plemenito naklonjenostjo bogato obdaroval skoraj vsa prosvetna in karitativna društva v Ljubljani. Ni čuda, da je bila na Kollmannovi zadnji poti zbrana elita naših kulturnih in javnih delavcev, kar je najboljši dokaz za ugled, ki ga je pokojnik užival. Cele grmade krasnih vencev so pričale, da je bil pokojni deležen vsestranskih simpatij.

Pred hišo žalosti, na Mestnem trgu št. 7, se je zbrala k pogrebu velika množica ljudi. Po cerkvenih obredih so pevci združenih pevskih zborov, »Ljubljanskega Zvonca«, »Slavca« in »Ljubljance«, pod vodstvom pevcevoje dr. Dolinarja zapeli turboino žalostinko »Človek glej...«, nakar se je začel dolg žalni sprevod pomikati proti pokopališču. Na čelu sprevoda so nosili križ in črno zastavo, potem je pa sledila šolska mladina Marijaniša, Mladinskega zavetišča na Viču ter Lichtenhurnovega zavoda, dalje sokolska godba, četa Sokolov s praporci Sokola I, Sokola II in Sokola Vič. Za njimi so korakali gasilci pod vodstvom staroste g. Turka. Sledili so ostrostranci s predsednikom g. Schreyerjem ter pevska družba. Pred vozom z duhovščino so nosili vence uslužbenici trdnice, gasilci in uslužbenici Mestnega pogrebnege zavoda in drugi, za njimi pa dva voza, polna najlepših vencev. Pred mrtvaškim vozom so nosili reda sv. Save III. in IV. stopnje, s katerima je bil pokojnik odlikovan.

Za pogrebim vozom so se v štirih avtomobilih peljali pokojnikovi sorodniki, nakar so sledili ostali pogrebci. Med njimi smo opazili gg.: podpredsednika Narodne galerije dr. Lukmana, dr. Lajovicja, dr. Regalija, predsednika ZTOI Ivana Jelacina, predsednika Zveze industrijcev Dragotina Hribarja s tajnikom inž. Šukljatom, župana dr. Puca z občinskimi svetniki, predsednika viš. dež. sodišča dr. Rogina, ravnatelja dramskega gledališča Gollo, zastopnike Ciril-Metodove družbe, Vincencijeve konference, mestnih revežev, Marijaniša, Lichtenhurna, staroste Sokola I, Ljubljanskega Sokola in Sokola II, inž. Bevca, Kajzela, dr. Šubica ter druge odličnjake. Pred kapelico v Prisojni ulici so združeni pevski zbori zapeli žalostinko »Blagor mu«, nakar je sprevod krenil proti Sv. Križu. Predno so truplo ponesli iz pokopališčne kapelice v rodbinsko grobnico, so združeni pevski zbori odpeli presrečno »Usliši nas«. Ob grobu se je od pokojnika poslednjič poslovil v imenu vseh slovenskih kulturnih društev in še posebej v imenu Narodne galerije dr. Lukman, nakar so pevci za slovo zapeli »Vigred se povrne«. Slava spominu velikega dobrotnika!

Predavanje o Vidi Jerajevi

Ljubljana, 15. junija.

Splošno žensko društvo si je stavilo lepo nalogo, da s predavanji seznanja javnost z vrsto slovenskih žens pisateljic, pesnic, umetnic ter vobče zaslužnih javnih delavk. Predavanju o Gabr. Preissovi je v ponedeljek, 13. t. m. sledilo predavanje o nedavno tragično preminili Vidi Jerajevi.

Predavateljica, profesorica Maria Boršnikova, je večje naslikala literarno, društveno in deloma tudi zasebno življenje Jerajevi. Na temelju objavljenih in neobjavljenih del, korespondence, raznih zapisov in izrekov je poslušalkam podala duhovno podobo pokojne pesnice: včasih razposajeno veselo in segavo živahno, življenja in doživljanja gladko, včasih vso hrepenčo po nečem novem, nepoznanem, včasih pa sanjavo otožno in do smrti žalostno. Njen ljubljeneec je bil Heinrich Heine. Njega je čitala vedno in vedno kot dekletce, njega je prevajala v svojih mladih in zrelih letih. V Zasipu pri Bledu, kjer je učiteljela 6 let, na Dunaju, kamor je sledila svojem možu, glasbeniku Karlu Jeraju, in po vojni v Ljubljani, povsod in do poslednjih dni je bila čisto središče in žarišče družbe mladih literatov in umetnikov. Pesnikovati je začela v dijaškem listu Vesna ter nadaljevala v Slovenskem Svetu, tržaški Slovenki, Ljubljanskem Zvonu, Ženskem Svetu i. dr. Dopisovala si je z A. Aškercem, ki ji je bil učitelj, mnogo je občevala z Ivanom Cankarjem, ki jo je v svojem mladeniškem entuzijazmu imenoval »največjo pesnico na vsem slovanskem jugu«. Dalje je bila v živahni dopisni zvezi z Marico Nadiškovo-Bartolovo, mnogo je občevala z Otonom Župancičem, diem Prijateljem itd. Po ljubezni do narave in po svoji čustvenosti ji je bil najbližji Murn-Aleksandrov, dasi ga ni dosegala v njegovi pripristosti in se ni znala tako zelo približati miselnosti prostega ljudstva kakor Murn. Najlepše, otroško dušo razumevala je, nežne, prisrčne in še gaje so njene otroške pesmi v Vrhu, Zvončku, Angelčku, Domačem Prijatelju. L. 1908 je izdala svoje »Pesmi«. L. 1921 pa posebno zbirko »Iz Ljubljane čez poljane«. V prozi je napisala le nekaj malenkosti. Med vojno je kakor drugi Slovani s svojo družino mnogo pretrpela na Dunaju; pač zato je skoraj docela utihnila. V njeni zapuščini je ostalo veliko števil neobjavljenih pesmi, epigramov, izrekov. Ena izmed najlepših njenih pesmi je »Vstajenje« in pa »Materi«, ki jo je leta 1912 objavila v Ljubljanskem Zvonu...

Predavanje, izvrstno obiskano le od dam, je bilo vseskozi zanimivo, izčrpano in podano živahno. Med predavanjem je predavateljica topla in izrazito recitirala nekaj njenih najzanimivejših pesmi... Čudno pa je, da se možki za taka predavanja ne zanimajo, a najbolj čudno, da ni bilo niti nekdanjih prijateljev pesnice Vide, njenih tovarišev in soborcev v mladosti.

Izlet JS na Kosovo

Ljubljana, 15. junija.

Kakor je bilo že objavljeno, prireja Jadranska Straža na Vidov dan večji izlet na Kosovo, kjer se bo izvršilo posvečenje starodavne Samodreže cerkve na Kosovu. Za ta izlet je dovoljena posebna vožnja ugodnost na železnici in sicer za vožnjo iz Beograda—Kosovska Mitrovica—Skopje in nazaj se plača za II. razred Din 190.—, za III. razred pa Din 100.—, a za vožnjo iz drugih krajev do Beograda in nazaj je odobrena četrtinska vožnja cena. Navedene ugodnosti uživajo pa samo člani Jadranske Straže na osnovi članske legitimacije za l. 1932, in sicer v času od 25. junija do 2. julija. Odhod posebnega vlaka (brzega) iz Beograda je 26. junija ob 23.30 in sicer preko Raške v Kosovsko Mitrovico s prihodom dne 27. junija zjutraj. Tu se ostane ves dan in se vrše izleti v Peč, Dečane in znani rudnik Trepcé. 27. junija zjutraj odhod iz Mitrovice v Vučitrin in od tu k posvečenju Samodreže cerkve: popoldne izlet do Muratovega Talbata, spomenika kosovskih junakov in dalje do Prištine, kjer že čaka posebni brzi vlak za Skopje, kamor se pripelje ob 21. zvečer. 29. junija je ogled Skopja in njegovih znamenitosti, a zvečer povratek preko Kumanovega in Niša s prihodom v Beograd 30. junija zjutraj.

Po odloku predsedstva kr. vlade je odobren vsem drž. uslužbencem tridnevni dopust, ki se ne vračuna v redni letni odmor.

V pripravi, da bo vsakdo znal ceniti veliko važnost tega izleta in v nadi, da se čim večje število naših rojakov udeleži tega edinstvenega izleta, ki naj pokaže tudi nam iz severnih krajev vso lepoto skrajnega juga naše domovine, je Jadranska Straža dosegla, da bodo imeli izletniki iz območja ljubljanskega Oblastnega odbora Jadranske Straže na razpolago 15 brezplačnih kart za vožnjo iz Ljubljane do Skopja in nazaj.

Kdor se želi izleta udeležiti, naj se takoj, najkasneje pa do 21. t. m. prijavi odboru Jadranske Straže v Ljubljani, Gledališka ul. 8 v uradnih urah od 16.—19., kjer dobi vse natančnejše informacije, legitimacijo in vozovnico.

Opozarjamo pa, da je 21. junij skrajni rok in da se noben zamudnik ne bo mogel upoštevati, ker mora biti število izletnikov 22. junija zjutraj brzojavno prijavljeno izletniškemu odboru.

Narodno gledališče

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 15. junija: Mala Floramye. Red C. Cetrtak, 16. junija: Turandot. Red E. Petek, 17. junija: Zaprtlo. Sobota, 18. junija: Mala Floramye. Izven. Znižane cene. Nedelja, 19. junija: Ob 16. uri Prodane nevesta v Tivoliskem parku.

Opozarjamo na nocojšnjo uprizoritev Tijardovičeve opere Mala Floramye z gostom g. Dubajcem v vlogi Šjor Bepa Pegule. Ostala zasedba običajna. Dirigira kapelnik dr. Švara, režijo ima g. Zupan. Predstava se vrši za red C.

V četrtak, dne 16. t. m. se poje v operi velika Puccinijeva opera Turandot v običajni zasedbi, le vlogo neznanega princa Kalafa poje pri tej predstavi gosp. Marček. Turandot je prekrasna Puccinijeva opera, ki zahteva pri izvedbi ogromen aparat. Naša uprizoritev je v vsakem oziru zelo uspešna in stoji na visoki stopnji umetniške izvedbe. Naslovno vlogo poje gospa Vilfan-Kunčeva, Liu ga. Gungje-nac-Gavella, Timurja poje g. Rumpel, ministrsko trojico gg. Janko, Mohorčič in Ive-lja, Mandarin je g. Magolič. Opero dirigira kapelnik Neffat, režijo ima prof. Seet. Predstava je za red E.

»Prodane neveste« pod milim nebom. Brez dvoma bo velikemu delu naše občinstva ustreženo s tretjo uprizoritvijo opere »Prodane neveste« v tivolskem parku. Ponovitev bo v nedeljo, dne 19. t. m. popoldne točno ob 16. uri. Cene iste kakor vri obbeh dosedanjih uprizoritvah (sedeži od 10 do 30 Din, stojišča pa po 7 in 5 Din). Po 7 Din so stojišča za sektorjem E in F, vsa ostala pa po 5 Din. Poskrbljeno je tudi, da se bo z vseh sedev v ravni polnopolna dobro videlo na pozorišče. Skoro 2/3 vst v sektorju A in B bo dvignjenih. Postavljen bo podij, tako da bodo od 7. vrste naprej sedeži zvišani. Vstopnice so v predprodaji pri dnevni blagajni v operi, in sicer od četrtka dalje dopoldne od 10. do pol 13. ure in popoldne od 15. do 17. ure. V nedeljo je predprodaja v operi, od 15. ure dalje pa pred gradom Tivoli. Običajno prostimo, da kupi vstopnice v predprodaji. Da olajša upravo vsaj nekoliko Prodane neveste, je za posetnikom obisk Prodane neveste, je za znanje udeležence, če se prijavijo po družtvih, znižala vstopnico za 20%. To velja samo za sedeže. Društva morajo prijaviti število udeležencev najkasneje do sobote pisмено gledališki upravi. Uprava jim rezervira potem naročena mesta, ki naj jih dvignejo v nedeljo dopoldne pri dnevni blagajni v operi. Po 12. uri v nedeljo se nikomur ničesar več ne rezervira in se naročeni a ne dvignjeni sedeži prodajo.

ŠAH

Mednarodni šahovski turnir v Sliachu

Pirc premagal Bogoljubova

Odigralo se še prekinjene partije iz I. kola. Senzacija dneva je bila zmaga našega mladega mojstra Pirc na Bogoljubovim, ki je lani na Bledu razsajal ravno med mladimi. Druga pomembna partija dneva je končala z zmago Marozca nad Spielmannom. Canal je dobil proti dr. Treybalu. V III. kolu je končala partija Pirc-dr. Treybal remis. V srednji igri je Treybal izgubil kmeta, potem je moral dati še figuro, vendar se je končno rešil še v 45. potezi na duhovit način. Tudi Canal ni imel sreče s Flohrom. V Caro Kanovi obrambi je prišel v boljšo pozicijo s pomočjo 2 kmetov, vendar ni našel pravičnega nadaljeva-

nja in se je moral zadovoljiti s 3/4 točke. Remis je končala tudi indijska partija med Opočenski in Mavem. Rohaček se je v indijski partiji z Bogoljubovim spustil v dobri poziciji v pustolovščine. Dal je dame za tri lahke figure, pozneje je pa moral vmiti dame za dve lahki figuri in kmeta ter je končno partijo izgubil. Prekinjena je bila partija Engel-Pokorny v boljši poziciji za Pokornega. Dr. Vidmar je otvoril igro s Spielmannom z damskim gambitom, ki je po močnih zapletljajih prešla v končnico s stolpi, v kateri ima dr. Vidmar sicer kmeta več, vendar je izid iz negotov, ker ima Spielmann še vedno šanse v prostem kmetu.

Danes se odigrajo vse prekinjene partije.

Stanje: dr. Vidmar 2 (1), Pirc, Bogoljubov in Maroczy 2, Flohr in Opočensky 1 1/2 (1), Canal 1 1/2, Spielmann in Engel 1 (1), May 1/2 (2), Pokorny 1/2 (1), Treybal 1/2, Walter 0 (2) in Rohaček 0.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda 15. junija, katoličani Vid, Modest, Vidoslav; pravoslavni 2. junija.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: 1.000.000.

Kino Ideal: zaprtlo.

Dan ruske kulture, proslava ob 20. v dvorani Trgovskega doma.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Hoševar, Ljubljana VII., Celovška cesta 34.

Danes premiera!

Najlepša francoska filmska opera, največji muzikalni šlager sezije!

René Clair-jev

ZVOČNI FILM

1.000.000

(milijon)

Od vsega srca se boste smejali ob velekomičnem lovu za izgubljen srečko, ki je začela glavni dobiček.

NAJNOVEJŠI ZVOČNI TEDNIK!

Predstave ob 4., 8.8. in 10.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Še o čudni zgodbi

Ljubljana, 15. junija.

Zadeva služkinje Marije Schwentnerjeve, o kateri smo poročali včeraj, da je na nepočasen način padla z okna in si zlomila obe roki ter zadobila hude notranje poškodbe, postaja vedno bolj zamotana.

Pri zaslišanju v bolnici je Schwentnerjeva policijskemu uradniku izpovedala, da se je usodne noči nekdo po lestvi splazil do okna njene sobe na podstrešju, zlezal v sobo, pograbil njo, jo zavlekel do okna in vrgl skozi okno. Spala je tako trdno, da se ni zavedala, dokler ni padla na tla. Ležala je nekaj časa nezavestna, potem se je pa zavedla in opazila, da je letev prislonjena k njenemu oknu. Po lestvi je zlezla nazaj v sobo ter legla v posteljo, kjer jo je ob 6. zjutraj našla njena gospodinja, pa ni mogla vstati, ker je imela obe roki zlomljeni.

Schwentnerjeva je osumila dejanja cestarja Alojzija G., češ, da je ta že prejšnji večer prislonil letev k njenemu oknu in se splazil v njeno sobo; ker pa mu je dejala, da bo kričala na pomoč, je odšel. Ko je lezel po lestvi nazaj, ga je polila z vodo in tedaj ji je zagrozil, da ji bo že pokazal. Na podlagi te ovadbe je policija cestarja aretirala. Mož je bil včeraj zaslišan, bil je usodne noči res skoraj do 2. ure zjutraj zunaj, toda dokazal je alibi in zato ga je policija po zaslišanju izpustila.

Popoln preokret pa utegne v to čudno zgodbo prinesiti aretacija hlapca Ignaca S. iz Most. Mož je namreč šepast in ker je bil znanec Schwentnerjeve, ga ima policija na sumu, da je v zvezi s to zamotano zadevo. Nace je priznal, da je usodne noči res vasoval pri dekletu, pri katerem je ostal do 3. zjutraj. Ker je ni mogel drugače zapustiti, je Marija zvezala dve rjuhi, po katerih se je spustil z okna na tla, dekletu je pa držalo rjuhi. Ker je bil pretežak, ni vzdržala njegove teže, potegnil jo je za seboj in strmoglavila je z okna ter padla nanj. Pri tem si je Nace poskodoval desno nogo, Marija si je pa zlomila obe roki. Nace je prislonil letev ter pomagal dekletu, da je zlezla nazaj v svojo sobo.

Tako pripoveduje Nace, zanimivo je pa, da Marija vztraja pri svoji prvotni trditvi in pravi, da jo je nekdo siloma vrgl skozi okno.

Pri vedeževalki.

— Gospod, vi dobivate pogosto pisma od neke dame.

— Res je, to so računi, ki mi jih neprestano pošilja šivilja moje žene.

Dnevne vesti

— Razpisani pošti. Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri pošti Mislinje. Jamčevina 1500 Din. Redni letni prejemki 20.000 Din, izredni prejemki: za brzojav in telefon 720 Din, za nadziranje pomožne pošte 360 Din, Enaka služba je razpisana pri Sentjernejki pošti. Jamčevina 2000 Din. Redni letni prejemki 22.700 Din, izredni: za telegraf 860 Din, za nadziranje pomožne pošte 720 Din. Prošnje s prilogi naj se vlagajo na dravsko pošto in brzojavno ravnanje v Ljubljani do 10. julija.

— Novi predpisi za inozemce na češkoslovaških visokih šolah. Češkoslovaško prosvetno ministrstvo je odredilo, da morajo v bodoče vsi inozemci, ki se prvič vpisujejo na češkoslovaške visoke šole, predložiti maturitetno izprave, legalizirano po prosvetnem in zunanjem ministrstvu dotične države ter češkoslovaškemu predstavništvu, kolikor ni to drugje urejeno z mednarodnimi pogodbami. Izjemo lahko dovoli prosvetno ministrstvo. Če nastane sum glede pravilnosti maturitetnih izprave iz inozemskih študentov, ki so bili že prej vpisani na češkoslovaških visokih šolah, je treba zahtevati, da naknadno predloži legalizirano izprave.

— Kongres naših abstinentov. Naši abstinenti bodo imeli letos kongres od 2. do 5. julija na Cetinju. Udeleženci bodo imeli četrtinsko vožnjo. Prenosiščje in hrana za vse tri dni stane 90 Din, brez prenočišča 80 Din. Denar je treba poslati društvu trezvenosti, Cetinje, po pošti položnici ali na čekovni račun št. 9048.

— Hrvatski planinci na Lisci. Svečane otvoritve in blagoslovitve planinske koče na Lisci se udeležijo tudi mnogi člani hrvatskega planinskega društva »Runolist«. Udeleženci skupnega izleta se odpeljejo iz Zagreba v nedeljo zjutraj.

— Slavnostna otvoritev in blagoslovitev nove planinske koče na Lisci. Velike priprave se vrše za to slavlje, ki bo v nedeljo dne 19. t. m. v otvoritvi ob 10.30. Koča je bila dograjena sicer že oktobra lani, vendar je bila do sedaj oskrbovana le zasilno. Zdaj je popolnoma opremljena. Prenosiščje in hrana za vse tri dni stane 90 Din, brez prenočišča 80 Din. Denar je treba poslati društvu trezvenosti, Cetinje, po pošti položnici ali na čekovni račun št. 9048.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Mariboru, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 26, v Zagrebu in Beogradu 27, v Ljubljani 26,4, v Splitu in Sarajevu 25, v Mariboru 21,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,7, temperatura je znašala 12,8.

— Nesreče in neizgode. Gerbič Klarina, učiteljica, stara 59 let in doma iz Predgrada pri Starem trgu ob Kolpi, je včeraj na poti iz Kočevja proti domu padla in si zlomila desno nogo. — Karel Slak, 27-letni dnar iz Sorice pri Medvodah, je včeraj tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. — Na Rakeku je včeraj popoldne padel 57-letni delavec Josip Svigelj z vagona in si zlomil desno roko, zadobil je pa tudi lažje notranje poškodbe. — Posestnik Rudolf Fink iz Starega trga je včeraj doma padel in si zlomil desno nogo. Vse ponesrečence so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Tragedija zapuščene žene. V Tuzli si je končala življenje mlada žena Aisa Zeherović. Skočila je v potok, ki teče skozi Tuzlo. V smrt je šla, ker jo je zapustil mož.

— Samomor brivca. Včeraj je skočil v Savo pri Jarunu brivec Ljudevit Golubič iz Cernika. Zapustil je poslovilno pismo, ki v njem piše, da so ga ljudje prezirali in zapostavljali. To ga je tako potrla, da si je končal življenje.

— Deček roparski morilec. V gozdu pri vasi Grabušci blizu Karlovca so našli 31. maja truplo kmeta Jove Damjanoviča iz Kupirova. Glava je bila razbita s kamnom, vrat pa prerezan z nožem. Bilo je jasno, da gre za roparski umor. Orožniki so kmalu našli morilca v osebi 17 letnega Rade Radakovića. Fantič je kmata ubil, toda pri njem je našel samo 10 Din.

— Foto - sport zadolžuje vsakogar s kamero, kupljeno pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

lice in 900 kg oklopne sive barve. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Dobava bukovega kovaškega oglja. Direkcija drž. rudnika v Velenju sprejema do 4. junija ponudbe za dobavo 100 q bukovega oglja. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je interesentom v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani na vpogled.

— Posmrtninsko zavarovanje! »Solidarnost« reg. pom. blagajna Ljubljana, Kolodvorska ul. 8, je najzanesljivejša ljudska zavarovalnica za pogrebne. Vsek družinski član naj se zavaruje. Zahtevajte prospekte osebno ali pismeno. 361/n

— Grenčica »Franz Josef«. je jako dragoceno čistilo črevesja, želodca in krvi.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA IV
priredi
JAVNO TELOVADBO
v nedeljo 19. t. m. ob 1/2 16. uri na
VOJASKEM STRELISČU na Dolenjski cesti
PO TELOVADBI PROSTA ZABAVA
IN SREČOLOV

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Mariboru, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 26, v Zagrebu in Beogradu 27, v Ljubljani 26,4, v Splitu in Sarajevu 25, v Mariboru 21,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,7, temperatura je znašala 12,8.

— Nesreče in neizgode. Gerbič Klarina, učiteljica, stara 59 let in doma iz Predgrada pri Starem trgu ob Kolpi, je včeraj na poti iz Kočevja proti domu padla in si zlomila desno nogo. — Karel Slak, 27-letni dnar iz Sorice pri Medvodah, je včeraj tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. — Na Rakeku je včeraj popoldne padel 57-letni delavec Josip Svigelj z vagona in si zlomil desno roko, zadobil je pa tudi lažje notranje poškodbe. — Posestnik Rudolf Fink iz Starega trga je včeraj doma padel in si zlomil desno nogo. Vse ponesrečence so prepeljali v ljubljansko bolnico.

— Tragedija zapuščene žene. V Tuzli si je končala življenje mlada žena Aisa Zeherović. Skočila je v potok, ki teče skozi Tuzlo. V smrt je šla, ker jo je zapustil mož.

— Samomor brivca. Včeraj je skočil v Savo pri Jarunu brivec Ljudevit Golubič iz Cernika. Zapustil je poslovilno pismo, ki v njem piše, da so ga ljudje prezirali in zapostavljali. To ga je tako potrla, da si je končal življenje.

— Deček roparski morilec. V gozdu pri vasi Grabušci blizu Karlovca so našli 31. maja truplo kmeta Jove Damjanoviča iz Kupirova. Glava je bila razbita s kamnom, vrat pa prerezan z nožem. Bilo je jasno, da gre za roparski umor. Orožniki so kmalu našli morilca v osebi 17 letnega Rade Radakovića. Fantič je kmata ubil, toda pri njem je našel samo 10 Din.

— Foto - sport zadolžuje vsakogar s kamero, kupljeno pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

Iz Ljubljane

—lj Dan ruske kulture. Proslava dneva ruske kulture bo drevi ob 20. v dvorani Trgovskega doma (Gregorčičeva ulica 27). Včeraj smo pomotoma poročali, da bo proslava ob 18.

—lj Pri jeznu na Ljubljani, ki se je podrl v ponedeljek, ko so izpustili brozgo proti Kodeljevemu, so včeraj pobirali ter lovili v vodi izravnane plohe. Škoda je precejšnja, toda ne nepopravljiva. V ponedeljek so tudi prepeljali z dolenske proge majhno, štirinsko lokomotivo, s katero bodo izvažali iz struge izkopani material. Pripravljajo železniški tir in včeraj so poglabljali strugo pri cukarni, kjer ni bilo toliko vode. Zatovalnica v Trnovem je bila včeraj še odprta.

—lj Metliška vina na velesojmu. Poleg številih drugih razstavljalcev je tudi Bela Krajina s svojim vinskim pridelkom lepo uspešna. Še preden je sejem minil, je bilo vino razprodano. Občinstvo ga je pridno pokušalo, vinski kupci pa so naročili večje količine. V Kolodvorski ulici se v kratkem odpre točilnica metliških vin. Doslej je bilo v Ljubljani metliško vino malo znano, podoba pa je, da si je iznova pridobil metljan na letošnjem velesojmu svoj stari sloves. S tem bo pomagano Beli Krajini, ki živi po večini od trte. Torej en primer več, kolikšnega pomena je ljubljanski velesojm.

—lj Oddaja popravil pri jahalnici Nuškove vojašnice v Ljubljani se bo vršila 30. t. m. potom oterne licitacije pri inženjskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kjer so pogoji na vpogled.

—lj Vič. Vsa občina je pod globokim vtiskom prerane smrti velikega sloveljuba in dobrotnika Roberta Kollmanja. Bil je mož zlatega srca, kakršnega ni več med nami. Kako je rajni vsepovedni Omlač naš občini. Gasilno društvo Vič Omlačevalno društvo Vič, godba Vič-Glince, Mladinsko zavetišče na Viču ga štejejo med svoje največje podpornike. V svoji oporoki je volil naj se na dan njegove smrti razdeli 10.000 med viške siromake. Velikostnega pogreba so se udeležili tudi naši Sokoli in gasilci ter mnogi Vičani in Rododolci. Stali so s

solznimi očmi ob prezgodnjem grobu nepozabnega dobrotnika in podpornika Slava njegovemu opominu!

—lj Javen nastop Sokola IV. V nedeljo 19. t. m. bo polagal Sokol IV. račun o svojem zimskem delu v telovadnici. Nastopili bodo vsi oddelki članstva in naraščaja, ki so vso zimo pridno vežbali in se temeljito pripravili za nedeljski nastop, ki se bo vršil na vojaškem strelišču na Dolenjski cesti. Pri nastopu bo sodelovalo tudi vojaštvo, in sicer nastopi kolearski bataljon pod vodstvom brata Djordjevića s posebnimi vajami. Pri javnem nastopu bo sodelovala godba dravske divizije, po nastopu se bo vršila prosta zabava s srečolovom in drugimi točkami. Pričetek javnega nastopa bo ob pol 16.

—lj V Ljubljani rojen velbiold. Tudi Ljubljanci nismo brez senzacije. Imamo jih in še prav posebne, kakršnih nimajo povsod. Za Zagreb bi ne bila senzacija, če bi dobili velbiold v zoološkem vrtu v Maksimiru potomca, v Ljubljani pa takih dogodkov nismo vajeni. V Tivoliju je zverinjak, kjer imajo tri dni starega velbiolda, ki bo lahko po svetu pravil, da je bil rojen v Ljubljani. Prva dva dneva je preživel mladi velbiold na tleh, danes se je pa že postavil na noge. ki pa seveda še niso posebno trdne.

—lj Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana vabi svoje člane in po njih vpeljane goste k ogledu nebotičnika, ki se bo vršil v petek 17. junija pod vodstvom g. inž. Vladimira Sučica. Sestanek točno ob 16. uri pred nebotičnikom.

—lj Šola Glasbene Maticе ljubljanske ima ob sklepu šolskega leta 1931/32 okrog 550 gojencev, po veliki večini v oddelku za klavir in violino, del učencev pa poseja pouk orkestralnih instrumentov. Vsakoletna končna produkcija šole Glasbene Maticе bo v petek, dne 17. junija popoldne ob pol 5, v Filharmonični dvorani. Nastopajoči gojenci, 32 jih je, igrajo razne domače in tuje skladbe na klavirju, violini in čelu ter iz šole članov učiteljskega zbora Dolejš Marto, Hribar Vide, Sešek Vide, Šmalc-Svajgar Marije, Verbič Milene, Emerike Berana, Karla Jeraja, Frana Staniča, Jana Šlaisa in Viktorja Sonca. Vstop je proti nakupu programa po 2 Din. Starše opozarjamo na produkcijo in vabimo k obilnemu posetu.

—lj Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi prihodnjo nedeljo 19. junija izlet v Groblje (Hovškove freske), Mengeš (novo odkrite freske) in Loko pri Mengšu. Odhod popoldne ob 14.10 od gl. kolodvorja, povratek zvečer. Vodil bo g. konservator dr. Fr. Stele. Člane in druge prijatelje umetnosti vabi k obilni udeležbi odbor.

—lj Otroško igrišče Atena vabi starše, naj pošiljajo svoje otroke na istega. Nudi mladini vse, kar ta potrebuje za zdravje in zabavo: svež zrak, dovolj solnca in senca, sveže pitne vode in tušev, trave, mivke, cvetja, gugalnice in raznih drugih iger. Igrišče vodi učiteljica. Vse tozadnevne informacije daje vodstvo igrišča brez vsakih obveznosti istotam. 360/n

—lj Umrlj se v Ljubljani od 3. do 10. t. m.: Villan Marjana, 6 tednov, hči uradnika OUZD, Mariborska c. 28; Sireelj Josip, 77 let, revident juž. žel. v pok. in posestnik, Jenkova ul. 15; Čotič Majda, 20 dni, hči kiperskega mojstra Dinka, Hrenova ul. 7; Drašković s. Terezija Čita, umisljenka, 72 let, Vidovdanska c. 9; Peternel s. Marija Afra, 48 let, umisljenka, Vidovdanska c. 9; Keber Vlašta, 4 mesece, hči banov. uradnika Hermana, Švabičeva ul. 15; Legat Ljudmila, 32 let, natakarka, Karlovska c. 15; Heidegger Lina, roj. Panholzer, 54 let, zasebnica, Vel. žolnarska ul. 10; Tonkij Emil, 34 let, zasebnik, Vidovdanska c. 9; Zdešar Marija, roj. Schnuta, 75 let, zasebnica, Celovška cesta št. 59/1; Odlasek Lucija, roj. Kraljič, 78 let, hišna posestnica, Slomškova ul. 25/1; Znidar Neža, 73 let, dekla, Vidovdanska c. 9; Lander Marija, 78 let, vdova po davčnem uslužbencu Gašperju, Poljanska c. 73/II. V ljubljanski bolnici so umrli: Varl Ivan, 57 let, upravnik boln. fonda drž. žel., Levstikova ul. 21; Zabukovec Franc, 72 let, mestni ubogi, Pot na Rakovo jelšo 1; Šterk Dušan, 1 mesec, sin služkinje, Rimska c. 3; Mahne Josip, 18 mesecev, sin hišarja, Temenica 35 pri Litiji; Mravljica Frančiška, roj. Grilc, 69 let, zasebnica, Radovljica; Gabrovšek Marija, vdova Zveršen, roj. Haler, 68 let, obč. uboga; Vidovdanska c. 16; Keršič Marija, 1 dan, hči trgovca, Medvedova c. 17; Bonča Marija, roj. Belc, 54 let, žena čevljar. mojstra, Vel. žolnarska ul. 10; Sadek Vladimir, 6 mesecev, sin dninarja, Cerkvena ul. 21; Kristan Andrej, 1 in pol leta, sin poštnega uradnika Franca, Bohoričeva ul. 21; Planinšek Roza, 3 mesece, hči dninarja, Cesta 7, obč. Zagorica, srez Litija; Kodra Marija, 19 let, hči posestnika, Imovca 8, brez Kamnik; Korošec Franc, 8 let, Borovnica 124.

—lj Drevi od 30. do 24. koncert na vrtni Kolodvorski restavracije. 362/n

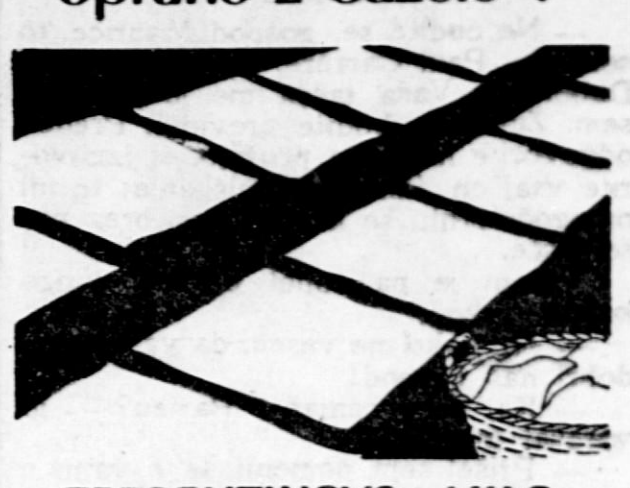
—lj Utopljence v Ljubljani. Pred dnevi smo poročali, da je odšel v noči od 8. na 9. t. m. upokojeni progovni čuvaj Janez Lenasi, stanujoč na Poljski poti. Ker je bil mož že od Božiča nekoliko zmeden, so domači domnevali, da je morda v duševni zmedenosti izvršil samomor. Ta domneva je bila upravičena. Včeraj popoldne okrog 16. stla namreč dijak učiteljskega Sekovič in delavec Herfort iz Most našla na bregu Ljubljanske nasproti Matjanovega mlina truplo, ki je bilo zapleteno med vrbovje. O tem je bila obveščena policija, na kar je odšla na Fizične komisija. Ta je ugotovila, da je utopljenec identičen s pogreanim Janezom Lenasijem. Truplo pokojnega so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Milijon
(K današnji filmski premieri v Elitnem kinu Matici).

Krasen francoski film, delo režiserja Renéa Claira. To ime nam je že znano po prvem umetniškem delu »Pod pariškimi krovci«. Takrat je Clair podal v svojem filmu sliko tipičnega pariškega bohemstva, tu se je pa lotil operetne komedije in nam podaja z duhovito šaljivostjo, s sijajnimi dovptnimi domisleki lov za izgubljeno srečko, ki je sedla glavni dobiček — 1.000.000. — Le redki so francoski filmi, ki dosežejo po vsem svetu tako velik uspeh. René Clairova dela pa triumfirajo tako v Parizu kakor tudi v Berlinu, v Pragi, na Dunaju, skratka po vsem svetu. In zakaj? Ker je René Clair umetnik širokega razmaha. V njegovih filmih ni nobene prisljenosti, programa, v njih je naravni temperament človeka, ki s fino diskrekcijo prepreži banalnost in se je dotakne zgolj s komično in ironično strani. V njegovih filmih najdemo le logično kontinuiteto, elementarni občutek človeka umetnika. Vse večje in pomembnejše učinke filma postavlja Clair v službo slike, vsi so popolnoma neodvisni od tona in dialoga, zato služita slednja le za poglobitev misli. Dialog v Clairovih filmskih delih je čisto stranskega pomena, zato so priljubljeni njegovi filmi tudi v tistih krajih, kjer francoščina ni doma.

V Berlinu se je vršila premiera filma »Milijon« v enem največjih kinogledališč v »Gloria palati«. Aplavza in navdušenja ni hotelo biti ne konca ne kraja. Prepričani smo, da si bo umetnik René Clair utrl pot tudi v srca naše kinopublike.

"Belo ko češnjev cvet je -perilo!"-kakor hitro je oprano z Gazelo!

TERPENTINOVNO - MILO GAZELA
pere res lepo belo

V šoli
Učitelj: Osebnimi zaimki so: jaz, ti, on. Recimo oče pravi, jaz pojdem. Kaj reče mati, Miheč?
Mati reče: Nikamor ne pojdeš, doma ostani!

Uspeh letošnjega velesojma
Razstavljalcev je bilo 652, od teh domačih 504, posetnikov pa okrog 96.000.

Ljubljana, 15. junija.

XII. ljubljanski mednarodni vzorčni velesojm se je vršil pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in pod častnim predsedstvom ministra za trgovino in industrijo g. dr. Alberta Kramerja. Razveseljiv dokaz zdrave strukture našega gospodarstva je že v tem, da smo mogli prirediti vzorčni velesojm v neokrnjenem obsegu — saj so bili vsi razstavniki prostori docela zasedeni — tudi v času, ko se vse potaplja v govoričah nezasišane gospodarske krize, še bolj razveseljivo pa je to, da ima naš velesojm tudi v sedanjih časih popoln uspeh in sicer tako v obisku, kakor tudi v trgovskem pogledu.

Na velesojmu je razstavilo skupno 652 razstavljalcev, od teh domačih 504, in sicer iz vseh pokrajin države. Zastopane so bile vse stroke naše proizvodnje in na vseh poljih je videti razveseljiv napredek. Ponekod že kaže, kakor da sploh ni mogoče doseči še kaj več. Tako n. pr. pošta naša industrija kar preseneča s svojimi vedno bolj popolnimi izdelki. Velika množina razstavljenega blaga in razstavljalcev je pa dokazala, da ni ta napredek le slučajen, temveč da je perfektna pošta naša industrija pri nas doma. Sličen silen napredek dokazuje naša tekstilna industrija. Pasivnost naše trgovske bilance je včasih obstojala predvsem radi prevelikega uvoza tekstilnih izdelkov, a uvažati smo jih morali, ker smo jih doma le prav malo izdelovali. Vsako leto pa se je stanje boljšalo in letošnji velesojm je dokazal, da smo baš v tekstilni stroki napravili že velik korak na poti naše popolne gospodarske osamosvojitve. Prav tako smo v čevljarstvu, v številih panogah domačega obrta že popolnoma na isti stopnji s tujo industrijo in obrtom. Omeniti pa je treba tudi še, da število panog, v katerih postavljamo od tujine že neodvisni, z vsakim velesojmom raste, in to je še posebno lepo dokazal letošnji velesojm, ki je bil po pretežni udeležbi domačih razstavljalcev, čeprav mednarodnega značaja, vendarle res naš domači velesojm. Tako naši obrtniki kakor naši industrijci se zares trudijo, da do konca izvedejo našo gospodarsko osamosvojitve ter pribore s tem vsem narodu blagostanje, ki ga more biti deležen le narod, ki ni samo konzument tujih izdelkov. To trditve je dokumentirala najbolje razstava Zbornice za trgovino, obrt in industrijo in pa razstave male obrti, prirejane po banovinskem uradu za pospeševanju obrti.

Inozemstvo je beležilo letos manjšo udeležbo, to pa radi izredno strogih deviznih in valutnih omejitev, ki so jih uvedle skoraj vse države. Razstavilo je 148 tujcev: Avstrija 45, Amerika 3, Belgija 2, Češkoslovaška 16, Danska 1, Francija 2, Holandska 1, Italija 2, Madžarska 5, Nemčija 32, Sirija-Libanon 10, Švedska 3, Švica 1.

Republika Poljska je priredila samostojno razstavo z namenom poglobiti gospodarske stike med obema državama. Na tej razstavi je sodelovalo 25 poljskih tujcev, ki predstavljajo najznamenitejšo industrijske panoge bratske republike. Zanimanja je bilo za vse izdelke na tej razstavi dovolj in so prireditelji, t. j. poljsko-jugoslovenski gospodarski odbor v Beogradu ter poljski državni eksportni institut v Varšavi, z uspehi prav zadovoljni. Razstavo je strokovnjaško aranziral g. dr. Lubaczewski, legacijski svetnik poslaništva poljske republike v Beogradu.

Razstavljalci so napravili pomembnejše zaključke, razvrščeni po strokah z naslednjimi banovinskimi: strojna industrija: dravska, dunavska, savska, vardarska, primorska; kovinska industrija: dravska, drinska, savska, moravska, primorska; fi: na mehanika: vse banovine; fotografija: dravska, primorska, savska, primorska; avtomobili, motorji, bicikli, vozovi: dravska, savska, primorska; sport: vse banovine; poljedelski stroji in orodje: vse banovine; pohištvo: vse banovine; pletarstvo: dravska, dunavska, primorska, savska, moravska, drinska; tekstilna industrija in konfekcija: vse banovine; ve: zivo, čipke, cerkevne potrebščine: dravska, savska, Beograd, Zemun, Pančevo; usnje, krzno: dravska, savska, primorska, dunavska, Beograd, Zemun, Pančevo; galanterija in bižuterija: vsa država; kemična in živilska industrija: vsa država; stavbna industrija: vsa država; glasbna: dravska, savska, dunavska, zetska, drinska, vrbaska; male živali: dravska, savska, primor-

Mie d' Aghonnet

Dustolovke

Roman

— Ne čudite se, gospod Maurice, to sem jaz, Paul Carrère, uradnik notarja Dubertina. Vaša tašča me je privedla sem. Zmaj je, bodite previdni. Preden odgovorite na mojo prošnjo, si izgovorite vsaj en dan za razmišljanje; to mi omogoči vrniti se k vam jutri brez vaše tašče.

Potem je pa zopet prevzel vlogo kmeta, rekoč:

— Ah, kako me veseli, da vas vidim, dobri naš gospod!

— Kaj pa počenjaš v Parizu? — je vprašal grof.

— Prišel sem pomenit se z vami o trgovskih zadevah, gospod. Gre za kamnolom, ki sem ga odkril. Ah, to vam je kamen, samo krasno zrno... in koliko ga je!

Vstopila je gospa de Marillac in rekla svojemu zetu:

— Jaz vam to pojasnim, dragi prijatelj.

— Dobri moj gospod, — je dejal prišlec sklenivši roke, — uslišite mojo prošnjo, v tem kamnolomu je vaša in moja sreča.

— Tvoja prošnja zasluži uvaževanje. Jutri ti povem, kako sem se odločil, — je odgovoril Maurice. — Navsezadnje, ljubi Carrère, pošlji mi ti odgovor, ni treba hoditi poni.

— Z dovoljenjem, gospod grof, sam pridem poni. Sin mojega očeta stoji že dovolj dolgo na lastnih nogah, da lahko hodi tja, kamor ga kličejo lastni in interesi njegovega gospoda, ne pa da bi čakal doma.

Ko se je gospa de Marillac zopet sestala s kmetom, mu je dejala na videz vsa potirata:

— Vidite, dragi prijatelj saj sem vam pravila. Gospod grof ne ve več, kaj govori, niti kaj počenja. Odbil je vašo prošnjo.

— O ne, madame. Kar je odgodeno, še ni izgubljeno. Vrnem se k njemu jutri, saj me ta pot nič ne stane. Na take malenkosti človek pri svojem gospodu ne sme gledati. Dovolj mi lomiti kamen, boste videli, gospa, in zaslužila bova mnogo denarja.

— Gospa grofica vas odvede tja, tako pride k svojemu možu. Lahko vama dasta dovoljenje skupno.

— Ne, hvala. H gospodu grofu pojdem zgodaj jutraj; ko bo gospa grofica gotovo šla spala. Toda ne bojte se, gospa, saj najdem sam pot do svojega gospoda. Od njega pa prihitim naravnost k vam in vam povem, kaj mi je rekel.

— Dobro, le poidite k njemu zgodaj jutraj, — je odgovorila gospa de Marillac. — Da vam pa ne bodo delali ovir, da se vam takoj odpro vrata norišnice, vam napišem listek, ki vam takoj odpre vrata.

V pisarni je napisala na svojo vizitko:

— Pustite tega fanta k njegovemu gospodu, to je njegov kmet.

Kmalu je pa odločil kmet v hotelski sebi obleko, ki jo je imel na sebi, ko je bil pri gospi de Marillac. Vzel je drugo obleko in hitel v bolnico povedat svojemu gospodu, kaj je opravil.

Starec kar verjeti ni mogel, da je Paul tako imenitno izpolnil svojo nalogo.

— Zdaj, dragi mojster, — je dejal mladenič, — mi pa brž narekuite, kaj naj gospod grof napiše. Ne smem hoditi

k njemu pogosto, to bi se zdelo gospe de Marillac sumljivo. Ta ženska je kačja, ki ji človek ne sme zaupati.

— To, kar vam bom zdaj narekoval, — je odgovoril notar, — mora napisati grof de Cizeret lastnoročno in na drugačnem papirju kakor je oni, ki piše na njem v umobolnici.

— To se mi je zdelo, — je odgovoril Paul Carrère. — Zato sem vzel s seboj papir, na kakršnem je pisal grof de Cizeret po svoji svatbi. Na njem je letnica in polni naslov.

— Ah, Paul, dragi moj, vi ste zlata vredni. Vaš patron ni nevhvaležen, zapomnite si to.

— Kdaj poidete k njemu? — je vprašal notar, ko sta se bila že o vsem pomenila.

— Še danes, iz strahu, da bi si ta ženska ne premislila in mi ne prepovedala dostopa do njega.

XVIII.

Kmetje so neumni.

Zdelo se je, da gre vse po načrtu, ki ga je bil zasnoval Paul Carrère. Gospa de Marillac je svetovala svoji hčerki, naj gre obiskat moža, toda Georgetta je odgovorila osorno:

— Ne, vi ste bili davi pri njem in to zadostuje. Pričakujem kneza Vladimirja. Dogovarjajo se glede skupnega potovanja, ki ga nastopiva, čim mi preskrbite možnost odpotovati.

Knez Vladimir je prišel, da bi preživel del popoldneva z Georgetto. Zaprta sta se v sobo, da bi lahko nemoteno kramljala... o svojih interesih.

— Draga prijateljica, — je dejal knez svoji ljubici, — človekovo življenje je v božjih rokah in ker nihče ne ve, kaj mu je prispodil bog, je najbolje delati tako, kakor da bi živel večno, živeti pa tako, kakor da bi moral umreti že jutri.

— Ljubi knez, — je dejala Georgetta, — ne govorite o teh rečeh. Saj dobro veste, da me to zelo žalosti.

— In vendar je treba o vsem tem govoriti, draga prijateljica, — je nadaljeval knez. — Vaša ljubezen me je pomladila, to je res, vendar pa svojega krstnega lista ne morem spraviti s sveta, a v njem stoji črno na belem, da bom moral na oni svet dolgo pred vami. Vaša mati mi je pravila, da je zapravil grof de Cizeret večino svojega premoženja in če bi slučajno umrl, bi vsemu egnil zapustiti malo. Zato bi, rad jaz naloži na vaše ime toliko, da bi mogli od obresti svoemu položaju primerno živeti.

— O, kako ste dobri... prijatelj, in kako sična sem, — je odgovorila Georgetta hoteč z ginitenostjo prikriti globoko rancost, ki jo je obšla ob knezovih besedah.

Ko sta gospa de Marillac in kmet odšla, je legel Maurice na posteljo tako, da bi mogel prečitati pismo, ne da bi pazniki kaj opazili.

Glasi se je:

»Gospod Dubertin ni pozabil na vas, gospod grof. Doletela ga je neizgovorna žalost, da leti v bolnišnico. Bil je težko bolan, toda zdaj se je njegovo stanje že obrnilo na bolje in zopet so vse njegove misli pri vas.

Zato me je poklical iz Limousina; govoriti moram z vami med štirimi očmi, ker imam za vas važne novice.

Vi, ki poznate ljudi v strašnem domu, kamor so vas zaprli, glejte, da nam pustite same, ko se zopet zglasim pri vas.

Kajčaka morilca Gorgulova

Ogorčenje proti morilcu je v Franciji tako veliko, da je že zdaj jasno, kakšna bo sodba porotnega sodišča

Prokurator francoske republike generalni advokat Gaudel je predlagal pariški tožilski zbornici, naj bi se morilec prezidenta Doumerja zagovarjal pred porotnim sodiščem v Parizu. Odločitev

bi bila morala pasti 10. t. m., pa je bila odgodena in bo padla te dni. Tožilska zbornica bo proučila predlog Gorgulovih zagovornikov Gerauda in Rogerja,

ki zahtevata, naj medicinska fakulteta ponovno preišče zločinčevu duševno stanje. To sta predlagala že preiskovalnemu sodniku, ki je pa njun predlog odklonil. Zagovornika sta predlagala tudi, naj se prečitajo vsi zapiski, ki jih je napravil Gorgulov v preiskovalnem zaporu in ki so baje zelo značilni za njegovo duševno stanje. Pa tudi ta predlog je bil odklonjen.

Zato so brez podlage vesti, da pride Gorgulov pred poroto že 7. julija. Če bo tožilska zbornica ugodila želji javnega tožilca glede obtožbe Gorgulova, bi se obravnava res vršila že v juliju. Kar se tiče kazni, ki čaka Gorgulova, je odvisno vse od sodbe porote in sicer ne samo glede glavnega vprašanja, ki se bo glasilo na zločin zavratnega umora, temveč tudi glede dveh dodatnih vprašanj, ki morata biti vedno predloženi porotnikom. Prvo dodatno vprašanje za primer, da bi porotniki pritrdili glavnemu vprašanju, se bo glasilo, dali porotniki priznavajo obtožencu olajševalne okoliščine, drugo pa, da-li je svoj zločin že poprej premislil. Smrtna kazen je po francoskem kazenskem zakonu določena samo za primer, če porotniki prvo dodatno vprašanje zanikajo, drugemu pa pritrdijo. Če pa pritrdijo porotniki samo vprašanju glede olajševalnih okoliščin, se glasi obsodba na 20 let ali pa na dosmrtno ječo.

Ogorčenje proti morilcu je po vsej Franciji tako veliko, da je že zdaj jasno, kakšen bo odgovor porotnikov na glavno in obe dodatni vprašanji. Če bo sprejet predlog Gorgulovih zagovornikov, naj psihiatri morilca ponovno preiščejo, se bo vršila obravnava šele jeseni.

Morilec Lindberghovega otroka na sledu?

Vse kaže, da se bo ameriški policiji končno vendarle posrečilo pojasniti zagonekto ugrabitve in umora Lindberghovega sinčka. Šef policije države New Jersey polkovnik Schwarzkopf pravi, da samomor Lindberghove služkinje Violet Sharpove močno potrjuje domnevo preiskovalnih organov, da je Sharpova vedela za ugrabitev Lindberghovega sinčka in morda tudi za umor. Ko so jo zaslišali, ni hotela povedati, kdo je bil mož, ki je z njim v noči, ko je bilo dete ugrabljeno, odšla iz Lindberghovega doma. Sele zdaj je povedala, da ga pozna po fotografiji, ki so jo pokazali. Mož se piše Ernest Brinkert in policija ga je začela takoj iskati.

Violeta Sharpova, ki je bila pri prvem zaslišanju zelo razburjena, bi morala biti v petek zopet zaslišana in sicer v pričo zdravnikov. Ko je pa prišel policijski uradnik k Lindberghovi tašči, kjer je Sharpova zadnje čase služila, je zvedel, da se je služkinja zastrupila. Policija je kmalu ugotovila, da je Sharpova angleška državljanka in da se je njena sestra odpeljala v Anglijo 4 dni potem, ko so dobili dozvevni ugrabitvi Lindberghovega otroka 50.000 dolarjev odkupnine. Ameriška policija je naprosila londonsko, naj izsledi in aretira sestro osumljene služ-

kinje. V Detroitu so pa v soboto aretirali Roberta Burnsa, ki je imel baje ljubavno razmerje z Violeto Sharpovo. Aretiran je že tudi omenjeni Ernest Brinkert.

Uradovanje v zraku

V Ameriki je zdaj v polnem razmahu cenitev zemljišč. Davčne oblasti morajo namreč skrbeti, da iztisnejo tudi iz farmerjev čim več davkov. Zato hodijo posebne komisije od farme do farme, da pravilno ocenijo zemljišča in odmerijo zemljiški davek. Z njihovi delom je zadovoljna država, pa tudi davkoplačevalci. Da prav ocenijo zemljišča, potrebujejo letala, v katerih potujejo ocenjevalne komisije z merilnimi instrumenti. Iz letal zemljišča točno fotografirajo. To je nova metoda, od katere si obeta Amerika zelo mnogo.

S pomočjo letal obseg zemljišč točno ugotovijo, tako da ni mogoče ničesar utajiti. Mnogi farmerji so del svojih zemljišč prvotno utajili in zdaj so jih seveda davčne oblasti prijele. Ocenjevalna komisija fotografira iz letala vsako poslopje, parcelo in njivo, potem pa napravi točno skico. Tako so prišli do mnogih presenečenj, kajti često je vrednost zemljišč po točni oceni tako narasla, da je bil celo lastnik prijetno presenečen, ko je kar čez noč zvedel, da je njegovo zemljišče vredno dvakrat več, kakor je mislil. Plačati mora sicer več davkov, toda tolaži ga zavest, da

je vrednost njegovega posestva naenkrat močno poskočila.

14 krstov naenkrat

Prebivalci bretonske vasice Bretoncelles so doživeli krst, kakršnega menda še nikjer na svetu ni bilo. V Franciji ni navada, da bi ljudje novorojenčke takoj krstili, kakor pri nas. Tam s krstom počakajo in mati ali boter odnosno botra vodi otroka h krstu navadno že za roko. Često krstijo že odrasle ljudi. Tudi zakonca Meunierova se nista žurila s krstom prvorojenčka in preden sta se odločila za krst, sta že pričakovala drugega potomca. Sklenila sta torej počakati s prvim in krstiti oba otroka skupaj. Gotovo pa nista računala s tako obilnim blagoslovom. Vsako leto sta namreč dobila potomca in vsako leto sta sklenila krstiti vse otroke naenkrat.

Številni otroci se je tako od leta do leta množilo, dokler jih ni bilo 14. Tedaj je pa začela roditeljska vest očitati, da imata še nekrščene otroke in sklenila sta krstiti vseh 14 naenkrat, kar je bil za vasico seveda izreden dogodek. Skoraj polovico vasi je bilo treba za botre in botrice, drugi vaščani so pa gledali to čudno krstno ceremonijo. Župan je v svojem govoru pohvalil zakonca, ki sta poskrbela za tako številno potomstvo. Prihodnje leto bodo imeli v vasici zopet veliko svečanost, ker pojde vseh 14 Meunierovih potomcev k birmi.

Štiri smrtne obsodbe

V Jihlavi na Češkoslovaškem se je vršila te dni obravnava proti morilecu jihlavskega nadpaznika. Porotniki so morali odgovoriti na 62 vprašanj in na 34 vprašanj so odgovorili trditelno, dočim je 26 vprašanj odpadlo. Vprašanju glede roparskega umora so soglasno pritrdili, samo pri enem obtožencu je bil en glas proti. Enako so pritrdili tudi vprašanju glede poskusa roparskega umora. Tako je bila usoda štirih obtožencev zapečaten. Porotno sodišče je obsodilo na smrt Františka Brabca, Josefa Hajka, Františka Koudelko in Herberta Andersa, dočim je bil peti obtoženec Leopold Laschka obsojen na 10 let težke ječe in sicer zato, ker v času zločina ni bil star 20 let. Manjkalo mu je samo teden dni.

Sodišče je tudi določilo vrstni red, po katerem bodo obsojenci usmrčeni. Prvi pride na vrsto Koudelka, drugi Anders, tretji Hajek, četrti pa Brabec.

Slabi časi. Glej no, kako si se zredila! Pri vas se pač še ne poznajo slabi časi. — Kaj še, samo pomisli, morala sem opustiti sluševalno kuro, ker ni denarja!

ŠPEDICIJA TURK

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po njej deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. Telefon interurban štev. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsi uprejo kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117 Telefon interurban štev. 2157.

VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV, ENTLANJE, AZURIRANJE, PREDTISKANJE »BREDA« ZEPNI ROBCI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA

izposojamo plošče in gramofone Slager Aleksandrova 5

Mestni pogrebni zavod

Zahvala

Za premmeno dokazje iskrenega sočutja, ki sva jih prejela ob bridki izgubi najine nadvse ljubljene sestrice

Milke Legat

kakor vsem, ki so blagopokojno zasuli s cvetjem in jo spremili v tako častnem številu na njeni zadnji poti: Bog plačaj!

Maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 16. t. m. ob 1/2 8. uri jutraj v cerkvi Sv. Jakoba v Ljubljani.

Zirovnica-Ljubljana, dne 15. junija 1932.

Globoko žalujoča sestra **FRANCKA** in brat **ANTON**.

NA OBROKE

MAKROD GREGORČEVA 20

OBSEŽNE NIAŠ! ZAHVALITE POTNIKA

SOBOSLIKARSKA

plekarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih solidno in konkurenčno izvršuje **JOSIP MARN**, d. z. o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 9. Telefon 30-68.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znamke ne odgovarjamo. Najmanjši oglas 5 par.

NEPREMICE

HIŠO S TRGOVINO

in pekarno, eno manjšo hišo, gospodarsko poslopje, lep vrt 4 1/2 orala zemlje, z lepim sadovnjakom, na prometnem kraju, radi družinskih razmer prodaja Alojzija Kranjc, Sv. Ana, Slovenske gorice. 2451

PRODAM

TENORSAXOPHON

dobro ohranjen, takoj prodam. Ivo Šostar, Maribor, Aleksandrova cesta 13/II. 2453

DVA ROČNA VOZILKA

na 4 kolesih, zeleno pleskana, prodam. — J. Stergar, Gotovlje št. 47 pri Zalcu. 2450

TOVARNI AVTO

posebno pripraven za prevažanje gruča ali drv, oddam. Na ogled: Maribor, Aleksandrova št. 51. 2449

RAZNO

OTROŠKA OBLAČILA najugodnejše! J. MACER, LJUBLJANA Aleksandrova cesta 12.

HIROMANT-GRAFOLOG

V. TIMOFEJEV — v hotelu »Slon«, soba 72/II, ostane do 20. junija. — Sprejema od 10. do 12. in od 4. do 6. ure. 2444

NAROČAJTE CEVLJE

po meri pri Petermetu, Novi trg-Breg št. 1. 60/T

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA **ANTON PRESKER**, Ljubljana, Sv. Petra c. 14 22/T

PLETELNE STROJE

6/50-60 kupimo. Ponudbe z opisom stroja in cene na Antona Filipoviča, Vinkovci, Starčevićeva 36. 2454

PISALNI STROJ

nov ali star, kupimo. Ponudbe z navedbo cene na združenja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev, podružnica Zidani most. 2455

MEŠARSKEGA POMOČNIKA

18-21 let starega, sprejem. Sfiligov, gostilna in mesarija, št. 117 v Slovenskih goricah. 2448

KUPIM

PREDIVO

vsako množino kupi Franjo Buk, Mirna, Dolenjsko. 2456

NOGAVICE

damske svilene, perilo **SRAJCE**

LJUDEVIT GLUHAK Gospodarska 16 (pri Levu) 56 T

MALINOVEC

oristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccolli, Ljubljana, Dunajska cesta 6. 57/T

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudim najceneje

IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

PENSION »LJUBLJANA«

KRK, OTOK KRK

Izmed najlepših kopališč na otoku Krku in s peščenim kopališčem brez blata ter romantiko nadkrijuje marsikatero svetovno kopališče. — Pension »Ljubljana« je edino slovensko podjetje na tem otoku Slovenska kuhinja, strogo solidna postrežba. Pension z vsemi takami od Din 55.— do 62.— za osebo na dan. Sezona se prične s 25. marcem in traja do 31. septembra.

Za številan obisk se priporoča Uprava »Ljubljana«. Brzjaviti: »Ljubljana«, Krk, otok Krk.

V PTUJU IN OKOLICI

je več vili, hiš s posestvi, trgovin in gostiln poceni od 40 do 140.000 Din naprodaj. Pojasi- la daje Knez, trafikna na Bregu pri Ptuj. 2438

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

ČEVLJI

NA OBROKE

»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

DINARJEV 125.—

1 m³ žaganih bukovih drv prima kakovosti nudi — Velepč, Sv. Jerneja cesta št. 25. — Telefon 2708. 23/T

STANOVANJA

STANOVANJE s prehrano iscem v provincijalnem mestu z meščansko šolo s 1. julijem pod strogim nadzorstvom za 12-letnega dečka, ki se da težko vzgajati. Ponudbe z navedbo cene na: Dolenc, Zagreb, Tomšičeva 4/I. 2452

STANOVANJE

2-3 sob, kuhinje in pritlikin — išče stranka (4 osebe). Vselitev 1. avgusta. Plača event. za tri mesece vnaprej. — Ponudbe na upravo »Slov. Narodac« pod »Snažnost 2443«.